

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia 11 września 2009 r.

**Pan
Andrzej Pospieszyński
Starosta Gostyński**

LPO-410-25-06/2009
P/09/092

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu skontrolowała Starostwo Powiatowe w Gostyniu, (zwane dalej „Starostwem”), w zakresie kierowania osób do domów pomocy społecznej oraz finansowania ich pobytu przez organy samorządu terytorialnego w latach 2007–2009 (I kwartał).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 1 września 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Staroście niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Starostwa w zakresie kierowania osób do domów pomocy społecznej oraz finansowania ich pobytu przez organy samorządu terytorialnego, mimo stwierdzonych nieprawidłowości niemających jednakże zasadniczego wpływu na kontrolowaną działalność.

1. Na podstawie art. 112 ust. 1 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej², zwanej dalej „ustawą o p.s.”, zadania powiatu w zakresie pomocy społecznej wykonywało Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu (PCPR). Do zadań PCPR należało w szczególności: opracowywanie strategii, programów i bilansów potrzeb z zakresu pomocy społecznej, sprawowanie nadzoru nad działalnością domów pomocy społecznej (DPS), prowadzenie listy osób oczekujących na przyjęcie do DPS, a także wydawanie decyzji o ich umieszczeniu oraz odpłatności za pobyt w DPS.

2. Do czasu zakończenia kontroli NIK nie została uchwalona powiatowa strategia rozwiązywania problemów społecznych, o której mowa w art. 19 pkt 1 ustawy o p.s.,

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728 ze zm.

opracowywana przez PCPR w latach 2006–2009 r. Jak wynika z wyjaśnień złożonych przez Pana Starostę zakończenie prac i uchwalenie powiatowej strategii uzależnione jest od sporządzenia strategii rozwiązywania problemów społecznych przez wszystkie gminy powiatu gostyńskiego.

W omawianym projekcie strategii za najważniejsze problemy społeczne powiatu uznano: bezrobocie, niskie dochody oraz alkoholizm i inne uzależnienia. Wyznaczono trzy cele strategiczne: wspieranie rodzin ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, aktywizację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz rozwój aktywności obywatelskiej. Sformułowano również 13 celów operacyjnych i 53 kierunki działań, a także ustalono jednostki odpowiedzialne za ich realizację, źródła finansowania, sposoby monitorowania oraz planowane do uzyskania efekty. NIK zauważa, że projekt powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych został opracowany w sposób uspołeczniony, przy aktywnym udziale organizacji i środowisk lokalnych oraz osób związanych z pomocą społeczną.

3. Komunikaty Starosty Gostyńskiego w sprawie ustalenia miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w DPS o zasięgu powiatowym ogłaszane były w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z zachowaniem terminu określonego w art. 60 ust. 2 pkt 2 ustawy o p.s., to jest do dnia 31 marca każdego roku. Jedyne przypadki nieterminowego ogłoszenia komunikatów dotyczyły ustalenia miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca DPS w Chwałkowie i Rogowie. Pięciodniowa zwłoka spowodowana była zbyt późnym przekazaniem tekstu do redakcji Dziennika komunikatów celem opublikowania.

4. Ustalenia kontroli NIK wykazały, że w komunikacie Starosty Gostyńskiego z dnia 30 grudnia 2008 r.³ podano błędnie wyliczony średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w 2009 r. w DPS w Chumiętkach w wys. 2.420 zł oraz w Zimnowodzie w wys. 2.981 zł. Poprawny, ustalony zgodnie z zasadami określonymi w art. 6 pkt 15 ustawy o p.s., faktyczny miesięczny koszt utrzymania mieszkańca DPS w Chumiętkach wynosił 2.371 zł oraz w Zimnowodzie 2.951 zł. W rezultacie zawyżenia kosztu utrzymania mieszkańca w DPS w Chumiętkach (o 49 zł) powstała nadpłata w łącznej kwocie 22.344 zł. Na kwotę powyższą składały się zawyżone dopłaty gmin (o 21.707 zł) oraz wpłaty mieszkańców opłacających swój pobyt w całości ze środków własnych w wysokości (o 637 zł). Uzyskana przez DPS w Zimnowodzie nadpłata z tytułu dopłat gmin wyniosła 2.400 zł. Zawyżone koszty utrzymania mieszkańców w wymienionych DPS były rezultatem - jak wynika ze złożonych wyjaśnień przez dyrektora PCPR - błędów pracownika.

5. Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonywanie zadań powiatu w zakresie pomocy społecznej, obejmujących w szczególności:

- osiągnięcie przez wszystkie DPS standardu usług określonego w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej⁴,
- uzyskanie wysokiego poziomu wykorzystania miejsc w DPS,

³ Dz. Urz. Woj. Wielkop. Nr 258, poz. 4756.

⁴ Dz. U. Nr 217, poz. 1837.

- uwzględnianie budżecie powiatu finansowania DPS w wysokości określonej w rocznych bilansach potrzeb,
- utworzenie po dniu 1 maja 2004 r. nowych form pomocy społecznej, a w szczególności: Środowiskowego Domu Samopomocy w Chwałkowie oraz czterech jednostek specjalistycznego poradnictwa,
- podjęcie działań mających na celu utworzenie zakładu opiekuńczo-leczniczego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Wielkopolskiego,
- przedkładanie Radzie Powiatu Gostyńskiego rocznych sprawozdań z działalności PCPR oraz wykazów potrzeb w zakresie pomocy społecznej,
- opracowanie przez PCPR i przyjęcie przez Radę Powiatu Gostyńskiego dwóch programów działań w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudniania i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych na lata 2007–2015 oraz pomocy dziecku i rodzinie na lata 2009–2015,
- przeprowadzanie wnikliwych kontroli DPS przez: komisję rewizyjną Rady Powiatu Gostyńskiego, służby Starostwa oraz pracowników PCPR

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Intensyfikację działań w celu uchwalenia powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych.
2. Terminowe ogłaszanie i prawidłowe ustalanie średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domach pomocy społecznej o zasięgu powiatowym,
3. Dokonanie stosownej korekty średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca i opłat za pobyt w DPS w Chumiętkach i Zimnowodzie w 2009 r.

Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Starostę, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Staroście prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.